

YKSI LAPSI mona kieltä

ONNITTELUT

Lapsesi on yksi miljoonista lapsista, jotka varttuvat monikielisissä perheissä.

RUPATTELE JA LAULA VAUVALLESI OMALLA "TUNNEKIELELLÄSI"

- Mitä paremmin oman äidinkieltensä hallitsee, sitä paremmin oppii muita kieliä.
- Mitä enemmän kieltä kuulee ja puhuu, sitä taitavammaksi tulee.
- Muiden lasten kanssa leikkiminen kehittää sekä vuorovaikutustaitoja että kielitaitoa. Siksi on hyvä tavata muita saman ikäisiä samaa kieltä puhuvia.

KIELEN OPPIMINEN ALKAA AIKAISIN

- Lapsi oppii tunnistamaan äitinsä kielen jo sikiöaikana. Tutkimukset ovat osoittaneet, että neljän vuorokauden ikäisenä lapsi priorisoi äitinsä kieltä toisen naisen puhumana muiden saman naisen puhumien kielten sijaan.
- Kaikki maailman äänteet kuuluvat vauvan jokelteluun, mutta vain ympäristön äänteet pysyvät lapsen mielessä.
- Lapsi "puhuu" 10 kuukauden ikäisenä pitkiä jokelteluyksinpuheluja, joiden rytmi ja painotus muistuttavat ympäristön kieltä.

MITEN LAPSISTA TULEE MONIKIELISIÄ?

- Koska ruotsista tulee lapsesi pääasiallinen kieli kavereiden ja koulun kautta, on tärkeää, että lapsi kuulee perheen kieltä useissa yhteyksissä.
- Jatka äidinkielesi puhumista, vaikka lapsi vastaisi ruotsiksi. Kannusta lastasi käyttämään yhteistä kieltänne.
- Osoita lapselle, että olet ylpeä kielestäsi, vaikka muut eivät puhu sitä.
- Jos sinulla ja kumppanillasi on molemmilla muu äidinkieli kuin ruotsi, on tärkeää, että suhtaudutte molemmat myönteisesti siihen, että lapsi oppii ruotsia. Jos puhutte eri kieliä, on tärkeää, että myös arvostatte toistenne kieliä.

MONIKIELINEN KEHITYS

- Monikielisessä ympäristössä varttuvat lapset alkavat puhua saman ikäisinä kuin yksikieliset lapset.
- Monikielinen kehitys noudattaa periaatteessa samaa kehityskulkua kuin yksikielisen lapsen kehitys.

- Monikieliset lapset oppivat erottamaan kielensä aikaisin ja siksi heidän kielellinen tietoisuutensa kehittyy usein aikaisemmin kuin yksikielisten lasten.
- Lapsen eri kielet hallitsevat eri ajanjaksoina elämän aikana.

Kielen hallitseminen merkitsee sitä, että henkilö kykenee toimimaan omassa elinympäristössään.

Jos ympäristö on monikielinen, lapsi tarvitsee kaikkia kieliään.

Tarve tuntea yhteenkuuluvuutta lapselle rakkaiden ja läheisten ihmisten kanssa on ratkaiseva seikka sen kannalta, minkä kielen tai mitkä kielet lapsi oppii.

Lapsesi oppii kieleksi parhaiten ilon ja riemun kautta. Pyri siis lisäämään kiinnostusta laulun, leikin ja tarinoiden avulla. Ja kun lapsesi on vanhempi – lukekaa yhdessä! Kirjastossa on lastenkirjoja monilla kielillä.

MIKÄÄN EI KORVAA JUTTELUA

On kyseessä sitten yksi- tai monikielinen lapsi, hän oppii kielen parhaiten vuorovaikutuksessa sinun tai jonkun muun tärkeän henkilön kanssa. Radio, televisio ja video voivat myös vähitellen olla avuksi lapsen kielenkehityksessä, mutta mikään ei korvaa yhteistä jutustelua!

MILLOIN OTTAA YHTEYTTÄ PUHETERAPEUTTIIN?

- Jos lapsesi kielellinen kehitys on mielestäsi hitaampaa kuin hänen sisarustensa tai samassa tilanteessa olevien ikätovereidensa.
- Jos lapsesi on ollut kieliympäristössä, jossa puhutaan ruotsia (esikoulu, perhepäivähoitaja) puolestatoista kahteen vuoteen, muttei puhu ”arkiruotsia” kuten voisi olettaa.

Ota silloin yhteyttä neuvolahoitajaan tai puheterapeuttiin.

Språknätet on neuvolan, kirjaston, avoimen esikoulun ja logopedian välinen yhteistyöhanke Uppsalan läänissä.

Språknätetin verkkosivustolla on lisää tietoa ja vinkkejä lasten kielenkehityksestä:
www.spraknatet.se